

Begäran om granskning av statsrådet Mikael Damberg i samband med ministerns uttalande i Dagens Industri den 16 september 2015

På senare tid har det uppmärksammats i media att Sverigedemokraterna har approcherats av och samtalat med ett antal intresseorganisationer, däribland Svenskt Näringsliv. I samband med detta har näringsminister tillika departementschef Mikael Damberg i en artikel med rubriken ”*Damberg kräver korten på bordet*” publicerad i Dagens Industri den 16 september 2015 yttrat att:

”Svenskt Näringsliv måste vara öppet och transparent med hur man sköter de här kontakterna och hur man ser på SD.”

Konstitutionsutskottet, KU, skall enligt Regeringsformen, RF, 13:1 bland annat granska statsrådets tjänsteutövning. Denna granskning avser både deras roll såsom medlemmar av regeringen såväl som deras roll som statsråd eller departementschef. Granskningen skall inte avse deras roll som partipolitiker. Mikael Damberg är näringsminister och dessutom departementschef över Näringsdepartementet. Näringsdepartementet har enligt regeringens egen hemsida ansvar för frågor som rör boende och byggande, bolag med statligt ägande, it-politik, näringsliv, landsbygd, livsmedel, regional tillväxt, postfrågor, samt transporter och infrastruktur. Det torde stå klart att Damberg gjort detta uttalande i egenskap av näringsminister. Uttalandet rör organisationen Svenskt Näringsliv. Den aktuella artikeln har därtill underrubriken ”*Näringsministern kritisk till SD-kontakter.*” Ärendet borde därmed falla under Konstitutionsutskottets kompetensområde.

Då vi menar att Damberg gjort dessa uttalande i egenskap av departementschef och näringsminister begär vi därför att KU granskar hur dessa uttalanden förhåller sig till regeringsformen. Eftersom doktrinen gör gällande att syftet med RF 1:9 ytterst handlar om att upprätthålla förtroendet för den offentliga maktapparaten vill vi framhålla saklighetskravet som ett möjligt område för granskning. I den bedömningen bör det vägas in att Damberg är ansvarig minister för det område han uttalat sig om. Vid en juridisk bedömning som rör saklighetskravet gäller att ett förvaltningsorgan inte får vägledas av andra intressen än dem som de är satta att tillgodose. En regering är, utan varje rimligt tvivel, satt att tillgodose att rättigheterna som räknas upp i 2 kap. RF efterlevs. Exempel på sådana rättigheter är yttrande-, förenings- och informationsfrihet. Näringsministerns uttalande ger vid handen att han vid ett forum där han uppträdde som regeringsföreträdare, och således torde figurera i en roll där han genom sitt uttalande utövade myndighet, uttalade att grundläggande rättsprinciper inte bör gälla organisationer som har kontakter med partier han inte gillar. Min mening är att Damberg således har underlåtit att följa de plikter han har i egenskap av minister och departementschef.

Stockholm den 22 september 2015

Josef Fransson

